

Fiskimenn verða ekki eftirspurdir

— tá menn á landi seta vánaligu góðskuna á fiski í samband við viðgerðina umborð, sigur Mortan Johannesen, skipari á Suðr- ingi. Hann vísir á, at neyðugt er við stærri samarbeiði millum manningarnar og Vrakarastovnin og Fiskasøluna. — Vit umborð vilja gera alt fyrri at fáa ein betri fisk, sigur hann

— Foroyisku góðskumetararnir eru alt ov ójavnir. Fiskur, sum á einum flakavirkid verður settur sum góður fiskur verður á onkrum øðrum virki settur sum vánaligur fiskur. Hetta ger, at góðskan á okkara lidnu fiskavörum verður ójavn, og hetta er so uppafur orsøkin til at vit fáa reklamatióinir.

Hetta sigur skiparin á Suðringi, Mortan Johannesen í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin. Mortan Johannesen heldur, at góðskumetararnir undir Vrakarastovninum, sum í dag eru settir av landsstýrinum og lóntir av flakavirkjunum, eiga ikki at verða lóntir av flakavirkjunum. Teir eiga heldur ikki at arbeiða fast á sama flakavirki, men har-

afurimóti flyta millum tey ymsu virkini í landinum. Nú staðni tá fáa vit eina haldgoda vrasing. Tað hoyrist, at flakavirki fyrri at fáa fisk ávirka „sin“ vrakarar til at geva fiskinum tað bláa stemplið, sigur Mortan Johannesen.

Einki samarbeiði

Hann sigur viðari, at tað í dag er einki samarbeiði millum skiparar, stýrmenn og manning á bátunum øðrumegin og Vrakarastovnin og Fiskasølurnar hinumegin. — Í dag er einki slíkt samarbeiði. Eg meti, at fyrri at fáa góðan fisk, er neyðugt at vit tosa meira saman. Onkuntíð hava vit fingið okkurt skriv

umborð um at vit skulu fyrri halda okkum so og so. Men ongantíð eru vit tiknir við uppa rað fyrri at loysa teir trupulleikar, sum kunnu vera tilstaðar undir viðgerðini umborð.

Mortan Johannesen heldur, at lata skipini vánaliga góðsku, so mugu teir eisini sviða fyrri hesum. Men í teimum forum, har vrakarar gera B-fisk til A-fisk, gera teir okkum øllum eina bjarnatænastu. Hetta skapar misnøgd millum manningarnar, og úrslitið verður, at fiskimenn halda tað vera óneyðugt at gera sær ómak umborð.

Flotin ov gamal

Mortan Johannesen vil eisini vera við, at okkara avoldi fiskifloti hevur stóran part av skyldini fyrri ta vánaligu góðskuna. Flotin er í miðal 25 ára gamal, og hann eldist fyrri hvønn dag. Hetta samstundis sum krøvini til viðgerð av fiski umborð gerast strangari og strangari. — Øll skip hava ikki møgu-

leika at arbeiða fiskin nóg væl.

Mortan er nøgdur við avgerðina hjá Rafiskanevndini um ikki at lækka avreiðingarprisin á upsa. — Men hvat hevði hent, um avreiðingarprisin varð lækkaður spurdu vit Mortan Johannesen.

— Tað hevði givið einum parti av flotanum mænusting. Og hetta má ikki henda. Skip voru tá komin so illa fyrri, at tey høvdu biðið tað illa menna um kreppulán. Möguleiki hevði ikki verið til at nútíðansgjørt skipini, og tað hevði so verið enn truplari at fingið eina nóg góða góðsku á fiskinum.

Mortan vísir á, at tað fyrri í ár var ein fundur í landsstýrinum, har tosað var um góðskutrupulleikarnar. Hetta var ein góður fundur, men aftaná tað, er so einki hent.

Gott við kjaki

Mortan heldur, at tað er gott, at kjak kemur í gongd. Hann vísir to á, at í mongum forum verða teir røttu persónarnir við royndunum ikki tiknir uppa rað.

— Tað er sjálvandi gott við útunum fólki, men hava tey ongur praktiskar royndir, so verður úrslitið haretir.

Mortan vísir í hesum sambandi á úttalið har sagt var, at ein part av skyldini fyrri ta vánaligu góðskuna finna vit umborð, har fiskurin ikki verður nóg væl blóðgaður.

— Tað er einki sum eitur ikki at verða nóg væl blóðgað. Antin er ein fiskur blóðgaður, ella er hann tað ikki.

— Samanumtikið liggja góðskutrupulleikarnir: umborð, har tað serstakliga við teimum smærðu bátunum eru ov fáir mans — á flakavirkjunum, har vrasingin er alt ov ójavn — og í søliðunum, har fiskurin kann liggja ov leingi og ov heitur á goymslu.

Fundur millum jól og nýggjár

Eg vil tí skjóta upp, at vit halda ein fund millum jól og nýggjár, tá skipsmanningar eru heima. Ein tilikur fundur eigur at víðgera øll hesi mál, og tað er av stórum týdningi, at skiparar, stýrmenn og

Mortan Johannesen: — Lat okkum skipa fyrri einum fundi millum jól og nýggjár, tá manningarnar eru heima

manningar luttaka saman við umboðum fyrri Vrakarastovnin, flakavirkini og søliðunum.

— Hvat heldur tu um uppskotið hjá Tjódveldisflokkinum at seta eina nevnd at kanna góðskutrupulleikarnar?

— Hetta er rætt, eg stigið hatta uppskotið.

Mortan Johannesen sigur at enda, at skulu froyingar hava nakran møguleika at klára seg í kappingini við norðmenn, íslendingar og aðrar, so mugu vit hava tað bestu vørna, ið hugast kann. — Tað ber til at fáa ein betri fisk til lands. Tað ber til at fáa eina betri vør á landi. Og fyrri ein góðan fisk mugu vit kunna krevja ein góðan pris.

jan

Upsin er eitt — stóðan við saltfiski er eisini óvanlig

Norðmenn og íslendingar framleiða so nógvan saltfisk í lötuni, so okkara saltfiskur fær harða kapping. Orsøkin til stóru framleiðsluna av saltfiski er tann, at Nigeria hevur sett innflutningsbann í gildi. Hetta rakar so okkum óbeinleiðis sigur Birgir Danielsen, fiskasølustjóri

Vit hava hesar seinastu mánaðirnar verið raktir av sera álvarsligum reklamatiónum í góðsku.

Voran er ov ójavn, sigur Birgir Danielsen, stjóri á For-

oya Fiskasølu.

— Tekur tu ein blokk, so eru tey flestu flokkin í lagi, men so eru tað nóg flek, sum ikki eru í lagi. Tey kunnu verða ov gomul, ov nógv blóð er í teimum, tey kunnu verða sur og í vissum forum tað, sum verri er t.d. tey eru rotin.

— Í sama blokki kunnu keypararnir so geva flokum karakterin 9 og heilt niður í 2—3. Vanliga siga vit, at fer karakterurin niður undir 5 er fiskurin ikki í lagi.

Trupulleikar nógva staðni

— Hvat kann gerast spurdu vit fiskasølustjóran.

— Hetta er trupult at hava við at gera. Tí var feilurin bert ein, so var lætt at bota um. Men tað er so nógva staðni, at tað kundi verið gjørt betri. T.d. í tilrættingini á landi, í skiljingini og í góðskumetingini av fiskinum uppi á landi.

So er tað tað, at fiskurin verður góðskumettur í hesu lötuni, og fer so inn á goymsluna. Nakrar lastir eru stórar, og fella kanska saman við øðrum stórum lastum. Fiskurin verður kanska viðgjordur í næstu viku. So spyr ein seg sjálván, um ein hevur tikið hadd fyrri tí, ta ein góðskumettir fiskin inn til flakavirkid!

Til tað kann eg svara uttan viðari, at tað hevur man ongantíð gjørt. Tað er eisini trupult at gera tað.

Virkini fáa góðan og vánaligan fisk inn á goymsluna. Hann skal kanska nýtast til hvør sitt endamál. Eg eri bangin fyrri, at vánaligur og góður fiskur kemur í bland, og so stendur fiskurin. Nakrar dagar seinni er tann góði fiskurin framvegis góður, meðan tann vánaligi fiskurin er enn vánaligi.

Síðani er tað umborð. Verður blóðgað? Summir siga ja, aðrir nei, og uppafur aðrir siga viðhvørt.

Góðskumeting umborð

— Er einki eftirlit við viðgerðini umborð?

— Tað átti at verið upp í góðskumetingini. Ja, og so er tað manning. Hava skipini nóg nógv fólki umborð? Nakra staðni ja og nakra staðni nei. Hava teir fysiskar umstøður til at blóðga fiskin. Ja og nei. Hvussu við trolinum! Er tað ikki ov leingi úti viðhvørt?

— Hvor eigur at samskipa og stinga út í kortið?

— Tað eiga vit øll at gera. Tey, sum keypa fisk, eiga at siga frá, um fiskurin ikki er í lagi. Og teir, sum selja fisk, eiga at verða bevisir og bert selja góðan fisk. Teir, sum eru settir til at góðskumeta fisk, eiga eisini at ganga miðvíst til verka. Soleiðis er bert tann góði fiskurin fær prispemiu og kemur í gongd.

Fleiri trupulleikar stinga seg upp, tí ein, sum stendur á bryggjuni og góðskumettir, sær oftani ikki, um fiskurin er nóg væl blóðdur.

Upsin blóðrikur

Við upsanum er tað so, sigur Birgir Danielsen viðari, at hann er so blóðrikur. Blóðaðrarnar ganga undir skráðunum. Fiskurin er so mikið myrkur, at sjálvt um hann ikki er útblóður, so sært tú tað ikki. Tí er neyðugt at hava eftirlit við fiskinum, bæði tá hann fer inn í maskinuna og tá hann kemur út aftur, soleiðis, at tað ber til at siggja á fiskinum um hann er í lagi. Vit kunnu ikki vænta, at tey fólki, sum skera bein úr floknum, skulu kanska eftir, um tey eru í lagi. Tey eru sett til eina aðrar uppgávu.

So er tað blóðið. Tú kanst eta upsan í dag og siga, at hann eri lagi. Men haldbarið hjá tí fiski, sum hevur blóð undir skráðunum, er sera avmarkað, sjálvt tá fiskurin er frystur.

Fiskurin kann vera góður undir framleiðsluni, men ein mánað seinni kann hann væl

smakka beiskur. Tá er ein iltung farin fram.

— So er tað spurningurin um, hvørji góðskukrøv tit sum selja fiskin, seta?

— Eg haldi ikki, at nakar ivi er um, at tey eru definerað.

Gott uppskot frá Tjódveldisflokkinum

— Hvat skal gerast? Tjódveldisflokkurin hevur skotið upp at seta nevnd at kanna góðskutrupulleikarnar?

— Hetta er ein sera viðkomandi spurningur, og hatta taki eg undir við. Tí tað mátti verið sjálvsagt, at politikararnir hava áhuga fyrri og hava ábyrgdina av, hvussu nógvir pengar verða utgjaldir í tilskotum.

— Hvor skuldi sitid í slíkari nevnd.

— Tað átti ikki at verið nakar frá vinnuni her. Tað er to ikki nokk bert at seta eina nevnd. Tað má gerast nakað eisini.

— Hvat ger Fiskasølan fyrri at bota um trupulleikarnar?

— Vit tosa við virkini. Hava hesar seinastu mánaðirnar tosa við virkini og tey ymsu fakfeløgini. Eg haldi menn skilja trupulleikarnar og viðganga, at tað veruliga sær álvarssamt út.

Upsaprisur 25% lægri

— Hvussu er so stætt við prisinum á upsanum?

— Hann er sera vánaligur. Tað er hent teir seinastu mánaðirnar. Hann er lækk-

aður við umleið 25%. Hetta er orsaka av tí stóra útboðinum. Norðmenn hava framleitt umleið 30% meira av upsa í ár enn í fjór. Hetta tí at teirra trolarar ikki hava havt kvotu at fiska í Norður-noregi.

Vit hava verið noyðdir at selja nakað av upsa til Tjekkoslovakia fyrri minni pris. Hevði uppsin verið í lagi, høvdu vit kunna geymt hann nakað longri. Men tað er ov vandamikið.

Tað er trupult at siga, hvussu prisinur verður framviri. Vit hava verið noyðdir at gera kontraktir bæði í Tjekkoslovakia, Fraklandi og Tysklandi fyrri lægri prisir, men vit hava framvegis nakrar kontraktir eftir til hægri prisir.

Birgir Danielsen sigur viðari, at teir eisini í fjór høvdu góðskutrupulleikar, so hetta er einki nytt fyrbrigdi. Men ta «kollapsaði» markaðurin ikki. — Vit hava to ikki mist nakran kunda enn sigur hann.

Selja til fleiri enn ein

— Í kjakinum hevur verið frammi, at tað kanska er vandamikið, at m.a. foroya Fiskasøla bert selur til ein stóran keypara?

— Eg sá, at tit høvdu fingið hatta burtur úr í seinastu grein í Sosialinum. Men hatta er pura misvisandi. Tí vit hava eina 10 kundu, sum keypa upsa í fleiri londum. Nakrir eru stórir kundar.

Framhald á síðu 17